

UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET ZA SPECIJALNU
EDUKACIJU I REHABILITACIJU

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF SPECIAL EDUCATION
AND REHABILITATION

11.

MEĐUNARODNI
NAUČNI SKUP
„SPECIJALNA
EDUKACIJA I
REHABILITACIJA
DANAS”

11th

INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE
“SPECIAL
EDUCATION AND
REHABILITATION
TODAY”

ZBORNİK REZIMEA

BOOK OF ABSTRACTS

Beograd, Srbija
29-30. oktobar 2021.

Belgrade, Serbia
October, 29-30th, 2021

UNIVERZITET U BEOGRADU – FAKULTET ZA
SPECIJALNU EDUKACIJU I REHABILITACIJU

UNIVERSITY OF BELGRADE – FACULTY OF
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION

11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29–30. oktobar 2021. godine

Zbornik rezimea

11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29–30th, 2021

Book of Abstracts

**11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29-30. oktobar 2021. godine
Zbornik rezimea**

**11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29-30th, 2021
Book of Abstracts**

IZDAVAČ / PUBLISHER

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju
University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation

ZA IZDAVAČA / FOR PUBLISHER

Prof. dr Gordana Odović, v.d. dekana

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK / EDITOR-IN-CHIEF

Prof. dr Branka Jablan

UREDNICI / EDITORS

Prof. dr Irena Stojković
Doc. dr Bojan Dučić
Doc. dr Ksenija Stanimirov

RECENZENTI / REVIEWERS

Prof. dr Sonja Alimović
Sveučilište u Zagrebu – Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, Zagreb, Hrvatska
Doc. dr Ingrid Žolgar Jerković
Univerzitet u Ljubljani – Pedagoški fakultet Ljubljana, Slovenija
Prof. dr Vesna Vučinić, prof. dr Goran Jovanić, doc. dr Aleksandra Pavlović
Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

LEKTURA I KOREKTURA / PROOFREADING AND CORRECTION

Maja Ivančević Otanjac, predavač

DIZAJN I OBRADA / DESIGN AND PROCESSING

Biljana Krsić
Mr Boris Petrović
Zoran Jovanković

Zbornik rezimea biće publikovan u elektronskom obliku

Book of abstracts will be published in electronic format

Tiraž / Circulation: 200

ISBN 978-86-6203-149-5

PARTICIPACIJA RODITELJA U PROCESU TRANZICIONOG PLANIRANJA ZA UČENIKE SA SMETNJAMA U RAZVOJU

Gordana Odović**

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Srbija

Uvod: Odluke koje se donose tokom tranzicionog planiranja značajne su za uspešno uključivanje učenika sa smetnjama u razvoju u odraslo doba. Zbog toga, timski rad ima poseban značaj, a podrazumeva saradnju učenika, roditelja, predstavnika škole i službi za pružanje usluga tokom tranzicije. Participacija roditelja omogućava dobijanje informacija o sposobnostima, ograničenjima i potrebama deteta koje doprinose uspešnom ostvarivanju ciljeva postavljenih tokom tranzicionog planiranja. Ipak, roditelji se često suočavaju sa poteškoćama u ravnopravnom učešću u timskom donošenju odluka o budućnosti svog deteta.

Cilj: Na osnovu pregleda literature identifikovati faktore koji otežavaju i olakšavaju participaciju roditelja u procesu tranzicionog planiranja.

Metod: Prikupljanje literature izvršeno je pregledom elektronskih baza ERIC, JSTOR i Google Scholar. Obuhvaćen je period od 2010. do 2020. godine. Za pretraživanje je korišćeno nekoliko ključnih reči i njihovih kombinacija: roditelji, participacija, tranziciono planiranje, invaliditet, prepreke, facilitatori. Izdvojena su 22 rada koja se odnose na prepreke i facilitatore učešća roditelja u tranzicionom planiranju, a potom je analiziran njihov sadržaj.

Rezultati: Najčešće prepreke sa kojima se suočavaju roditelji uključuju poteškoće psihičke prirode, demografske karakteristike, nedovoljnu komunikaciju i partnerski odnos sa predstavnicima škole i tranzicionih servisa, nedovoljno razumevanje procesa tranzicije i nedostatak znanja o obrazovanju nakon završetka srednje škole. Faktori koji olakšavaju participaciju roditelja su: znanja o procesu tranzicionog planiranja u školi, povećanje komunikacije i saradnje sa predstavnicima škole i tranzicionih servisa, izgradnja neformalne podrške u zajednici i smanjenje stresa.

Zaključak: Dosadašnja istraživanja pružaju dokaze o značaju participacije roditelja u tranzicionom planiranju i faktorima koji otežavaju njihovo aktivno učešće. Podaci o facilitatorima participacije roditelja manje su zastupljeni, pa bi buduća istraživanja trebalo usmeriti na njihovo dalje otkrivanje, kao i na razvoj programa za aktivnu participaciju roditelja u timskom radu, kako bi se unapredili ishodi tranzicionog perioda učenika sa smetnjama u razvoju.

Ključne reči: *tranzicioni proces, roditelji, prepreke, facilitatori*

** gordanaodovic@gmail.com

PARENT PARTICIPATION IN TRANSITION PLANNING PROCESS FOR STUDENTS WITH DISABILITIES

Gordana Odović

University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation, Serbia

Introduction: Decisions made during the transition planning period are important for the successful transition of students with disabilities into adulthood. Therefore, teamwork has a special significance, and implies the cooperation of students, parents, school representatives and transition services providers. Parental participation enables obtaining information about the child’s abilities, limitations and needs that will contribute to setting realistic goals during transitional planning. However, parents often face difficulties in equal participation in team decision-making about their child’s future.

Aim: Based on the literature review, to identify factors that hinder and facilitate parent participation in the transition planning process.

Method: The literature was collected using computer-based searches of electronic databases including ERIC, JSTOR and Google Scholar. The period from 2010 to 2020 was covered. Several key words and their combinations were used for the search: parents, participation, transition planning, disability, obstacles, facilitators and 22 papers dealing with obstacles and facilitators of parent participation in transition planning were singled out, and then their content was analysed.

Results: The most common obstacles faced by parents are psychological difficulties, demographic characteristics, insufficient communication and partnership with school representatives and transition service providers, insufficient understanding of the transition process and lack of knowledge about post-secondary education. Parent participation facilitating factors include gaining knowledge of the school’s transition planning process, better communication and collaboration with school representatives and transition service providers, building informal community support, and reducing stress.

Conclusion: Previous research evidence indicated the importance of parent participation in transition planning and the factors that hinder their active participation as well. Evidence of parent participation facilitators is less represented, so future research should be focused on their further identification and developing a program for promoting active parent participation in teamwork in order to improve the transition period outcomes of students with disabilities.

Keywords: *transition process, parents, obstacles, facilitators*